

BIOWIND

UZLABOT SABIEDRĪBAS ATBALSTU VĒJA ENERĢIJAI
ES REĢIONOS, PIELIETOJOT UZ VIDI UN SABIEDRĪBĀ
BALSTĪTU PLĀNOŠANU

Projekta aktualitātes

BIOWIND INFORMATĪVAIS IZDEVUMS #4

Cienījamie lasītāji,

Ar prieku iepazīstinām jūs ar mūsu ceturto informatīvo izdevumu. Tajā aplūkosim progresu projekta aktivitātēs, sniedzot jums visaptverošu ieskatu mūsu darba metodēs.

Šis izdevums iekļauj atskatu uz mūsu pēdējo projekta sanākumi Ungārijā, īsi iepazīstina ar izstrādātajiem politikas dokumentu kopsavilkumiem attiecībā uz iepriekš notikušajos semināros gūtajām atziņām un apskata politikas izmaiņu salīdzinošās izvērtēšanas procesu.

Tāpat tajā ir izcelta projekta dalība dažādos trešo pušu pasākumos, kas notika ceturtajā semestrī.

PROJEKTA IETEKME

BIOWIND projekta īstenošanas rezultātā tiks sasniegti šādi rezultāti:

- **9 politikas instrumentu** uzlabošana, sniedzot labumu valsts iestādēm un ieinteresētajām pusēm.
- **176 valsts pārvaldes iestāžu** kapacitātes stiprināšana, lai efektīvi īstenotu videi draudzīgu un sociāli iekļaujošu vēja enerģijas politiku.
- **Vairāk nekā 30 miljonu eiro piesaiste** projektiem, kas saistīti ar vēja enerģijas teritoriālo plānošanu, enerģijas kooperatīviem, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un atbalstu kopienām.
- Lielākas **izpratnes un vienprātības veidošana** vēja enerģijas jomā starp pilsoniskās sabiedrības grupām, vides aģentūrām, valsts pārvaldes iestādēm un ieinteresētajām pusēm BIOWIND reģionos.

SATURS

PROJEKTA IETEKME...1

CETURTĀ PROJEKTA SANĀKSME...2

SEMINĀRS PAR ENERGOKOPIENĀM BUDAPEŠTĀ...3

POLITIKAS DOKUMENTU KOPSAVILKUMS...4-5

BIOWIND PROJEKTA REPREZENTĀCIJA EIROPAS PASĀKUMOS...6

POLITIKAS IZMAIŅU SALĪDZINOŠĀS IZVĒRTĒŠANAS PROCESS UN
NĀKAMIE SOĻI...7

SAZINIETIES AR MUMS...8

CETURTĀ PROJEKTA SANĀKSME

Ceturtā semestra laikā Budapeštā, Ungārijā, notika ceturtā projekta sanāksme, kurā piedalījās visi BLOWIND projekta partneri. Sanāksmes galvenais mērķis bija sniegt pilnīgu pārskatu par aktivitātēm, jaunāko informāciju par ziņoto progresu un gaidāmajiem termiņiem. Sanāksmē arī tika pārrunāti politikas instrumentu uzlabojumi un rekomendācijas, kā arī sniegts pārskats par salīdzinošās izvērtēšanas procesu, kas tiks pabeigts līdz projekta galvenās fāzes beigām.

Projekta sanāksme Ungārijā, Budapeštā

SEMINĀRS PAR ENERGOKOPIENĀM BUDAPEŠTĀ

2024. gada 4. decembrī Interreg Europe Politikas mācību platforma rīkoja semināru "**Energokopienas: Pilsoņu atbalsta un iesaistes veidošana**", pulcējot piecus Interreg Europe projektus: REC4EU, Leeway, SlreENERGY, ShareRES and BLOWIND.

Kopienas enerģija ir **dekarbonizētas ekonomikas atslēga** un būtisks solis klimata pārmaiņu risināšanā. Energokopienas mērķis ir **veicināt kolektīvas un pilsoņu vadītas enerģētikas iniciatīvas**, kas atbalsta pāreju uz tīru enerģiju. Galvenā uzmanība seminārā tika pievērsta sabiedrības atbalsta palielināšanai atjaunojamās enerģijas projektiem, vienlaikus **piesaistot investīcijas** zaļās enerģijas pārveides sektorā.

Semināra mērķis bija pulcēt ekspertus, projektu partnerus un pārstāvjus no visas Eiropas, lai apmainītos idejām, dalītos pieredzē un izpētītu praktiskas pieejas **energokopienas izveidei un atbalstam**. Grupu darbā semināra laikā par prioritāti tika izvirzīta pieeju meklēšana mērķgrupu sasniegšanai un veidiem, kā stiprināt vietējo iedzīvotāju spēju ražot, patērēt un pārvaldīt atjaunojamo enerģiju, lai veicinātu **enerģētisko neatkarību, ilgtspēju un ekonomisko noturību**. Semināra prezentācijās tika uzsvērtas energokopienas spēja **uzlabot elektrotīkla stabilitāti, samazināt emisijas, veicināt vietējo ekonomiku** un veidot efektīvāku un ilgtspējīgāku energosistēmu kopumā. Tika prezentētas Eiropas iniciatīvas un labās prakses piemēri no Katalonijas, Grieķijas un Īrijas, sniedzot ieskatu veiksmīgos vēja energokopienas projektos. BLOWIND projekta mērķis bija **palielināt informētību un veidot vienprātību** starp ieinteresētajām pusēm, daloties pieredzē un atziņās un veicinot kopīgo mērķi – zaļāku un ilgtspējīgāku nākotni.

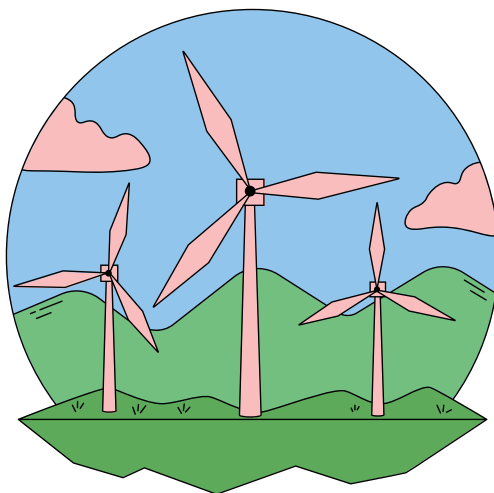

POLITIKAS DOKUMENTU KOPSAVILKUMS

PILSONISKĀ LĪDZDALĪBA UN IESAISTE VĒJA ENERĢIJAS PLĀNOŠANĀ

Flāmu Brabantes province (PFB) ir partneris, kas atbild par "Politikas dokumentu kopsavilkumu" aktivitāti. Šajā semestrī tika izstrādāts politikas dokumentu kopsavilkums par pilsoniskās līdzdalības un iesaistes veicināšanu vēja enerģijas plānošanā, balstoties uz fona pētījumu un starpreģionālo semināru, ko organizēja Ziemeļu un Rietumu reģionālā asambleja (NWRA) Slaigo, Īrijā.

Politikas dokumentu kopsavilkuma mērķis ir **veicināt pilsonisko iesaisti vēja enerģijas attīstībā**, lai palielinātu sabiedrības atbalstu šai nozarei. Iesaiste sniedz iespēju ieinteresētajām pusēm labāk **izprast ierosinātos projektus, izpētīt pievienoto vērtību reģionam**, noteikt, kuras iespējas būtu vispiemērotākās vietējā kontekstā, un **palīdzēt rast risinājumus**, kas būtu izdevīgi visiem iesaistītajiem dalībniekiem. **Astoņas politikas rekomendācijas**, kas izklāstītas politikas dokumentu kopsavilkumā, palīdzēs valdībām un politikas veidošanas struktūrām **veicināt pilsonisko līdzdalību vēja enerģijas attīstībā un palielināt sabiedrības atbalstu**.

ILGTSPĒJĪGAS PĪEEJAS VĒJA TURBĪNU EKSPLUATĀCIJAS PĀRTRAUKŠANAI

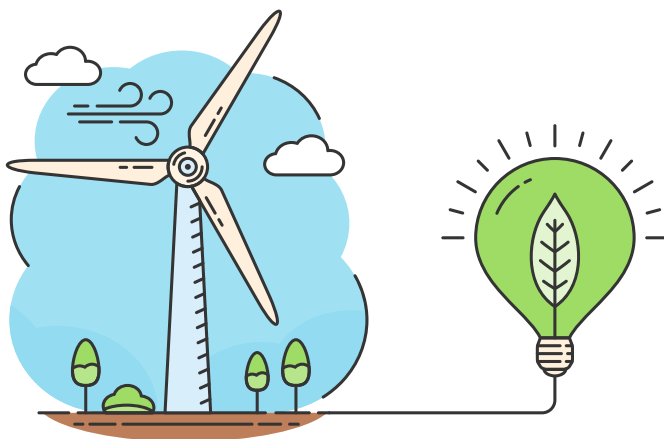
Šajā semestrī tika izstrādāts politikas dokumentu kopsavilkums par ilgtspējīgām pieejām vēja turbīnu ekspluatācijas pārtraukšanai, pamatojoties uz starpreģionālo semināru Lēvenā, Beļģijā. Tajā atzīts, ka **trūkst ES regulējuma attiecībā uz vēja turbīnu atkritumu apsaimniekošanu** un to ekspluatācijas pārtraukšanu, kā arī norādīts uz **nepieciešamību ES atjaunojamās enerģijas politikā iekļaut īpašas vadlīnijas vēja turbīnu ekspluatācijas pārtraukšanai**.

Tāpat ierosināts nākamajā Atjaunojamo energoresursu direktīvas pārskatīšanā iekļaut prioritāšu noteikšanas principu attiecībā uz vēja turbīnu ekspluatācijas izbeigšanas scenārijiem. Visbeidzot, tajā sniegti politikas priekšlikumi, kas attiecas uz i) **prasību attīstītājiem izveidot demontāžas rokasgrāmatu**, ii) **finanšu garantiju nodrošināšanu** projekta zonas atjaunošanai, iii) prasības par pilnīgu **turbīnu sastāvdaļu nojaukšanu iekļaušanu tiesību aktos** un iv) **lāpstiņu pārstrādes uzlabošanu**, paredzot piecus šim nolūkam nepieciešamos politikas pasākumus.

POLITIKAS DOKUMENTU KOPSAVILKUMS

EFEKTĪVAS BIOLOĢISKĀS DAUDZVEIDĪBAS PĀRVALDĪBAS UN SAGLABĀŠANAS SISTĒMAS VĒJA PARKU TERITORIJĀS

Politikas dokumentu kopsavilkums aplūko ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un ekosistēmām vēja parka teritorijā un tās apkārtnē. Tā mērķis ir aplūkot visas ietekmes, nodrošinot **holistisku izpratni** par vēja parka iespējamām sekām uz bioloģisko daudzveidību visā tā dzīves cikla laikā. Šīs ietekmes ietver **dzīvotņu zudumu/sadrumstalotību** un **sugu traucēšanu vai mirstību**, kas noved pie ekosistēmas funkcionēšanas un ekosistēmu pakalpojumu traucējumiem dzīvniekiem un cilvēkiem. Ir ieviesti tādi elementi kā i) atbilstošs **ietekmes uz vidi novērtējums**, ii) spēcīgs **vides pārvaldības plāns** un iii) **efektīva vides pārvaldības sistēma**, kas ir būtiski vēja enerģijas projekta vides pārvaldībai. Visbeidzot, politikas kopsavilkumā ir ieviestas **četrpadsmit politikas rekomendācijas**, balstoties uz semināru par efektīvām bioloģiskās daudzveidības pārvaldības un saglabāšanas sistēmām Jelgavā, Latvijā, un ar to saistīto fona pētījumu.

IETEKMES UZ VIDI SAMAZINĀŠANA UN ATBALSTA BĀZES PALIELINĀŠANA: SOMIJAS PIEMĒRS

Politikas dokumentu kopsavilkums ir balstīts uz partneru mācību vizīti **Suolakangas vēja parkā Kauhajoki, Somijā**, ko organizēja Dienvidostrobotijas reģionālā padome. Tā bija paredzēta, lai izprastu reģionālās plānošanas pieeju vēja parku projektēšanā un vietas izvēlē. Kopsavilkuma mērķis ir **integrēt vides apsvērumus** vietas izvēlē, piemēram, attālumu no dabas rezervātiem un kultūras objektiem, **bioloģiskās daudzveidības jutīgumu** un **zemes erozijas problemātiku**, vienlaikus ņemot vērā **sabiedrības bažas** un palielinot **projekta politisko un sociālo atbalsta** bāzi. Gan ietekmes uz vidi novērtējums, gan centieni iesaistīt iedzīvotājus un lēmumu pieņēmējus jāveic **agrīnā posmā**, lai **rastu alternatīvas** un panāktu vismazāko negatīvo ietekmi uz vidi ar iespējami spēcīgāko atbalstu. Politikas dokumentu kopsavilkumā ir ieviestas **divpadsmit politikas** rekomendācijas, pamatojoties uz semināra diskusijām un to vadlīnijām.

BIOWIND PROJEKTA PĀRSTĀVĪBA EIROPAS PASĀKUMOS

Astūrijas Enerģētikas fonds (FAEN) piedalījās Ziemeļu atjaunojamās enerģijas kongresā 2024 (North Renewables Congress 2024), kas notika 20. un 21. novembrī un pulcēja galvenos atjaunojamās enerģijas nozares dalībniekus uz uzņēmējdarbību orientētā vidē, lai veicinātu nozares attīstību. Šis pasākums kļuva par galveno platformu, lai analizētu izaicinājumus un iespējas, kas saistītas ar saules, vēja un zaļā ūdeņraža enerģiju, izmantojot prezentācijas un paneldiskusijas, kas paredzētas zināšanu apmaiņas veicināšanai un **inovatīvu projektu popularizēšanai enerģētikas ilgtspējas jomā**. Astūrijas Enerģētikas fondam šajā pasākumā bija nozīmīga loma. FAEN direktors atklāja kongresa otro dienu, kurā fonds bija uzmanības centrā ar **Eiropas BIOWIND projekta** prezentāciju. Paneldiskusijas laikā tika apspriesti divi galvenie faktori, kas ierobežo vēja enerģijas projektu īstenošanu un kas identificēti projekta ietvaros: vietējo kopienu pretestība un administratīvo procedūru sarežģītība.

Mūsu Īrijas partneris, **Ziemeļu un Rietumu reģionālā asambleja (NWRA)**, piedalījās šī gada Īrijas **Reģionu asociācijas (AIR)** apmācību seminārā. AIR katru gadu nodrošina apmācību semināru par pārvaldības attīstību, Eiropas un vietējām politikām un plānošanas vidi. Diskusijās tika runāts par to, kā **reģioni uzņemas vadošo lomu valsts mērķu sasniegšanas atbalstīšanā** un saglabā **līderpozīcijas labākās prakses jomā**. Pasākumā bija aizraujoša izstāžu zona, kurā tika izcelts reģionālo asambleju ievērojamais darbs, tostarp tādi Interreg Europe projekti kā BIOWIND, un NWRA sniedza lielisku iespēju uzzināt vairāk par ietekmīgām reģionālajām iniciatīvām.

POLITIKAS IZMAIŅU SALĪDZINOŠĀS IZVĒRTĒŠANĀS PROCESS

Mursijas reģiona autonomā kopiena (CARM) ir izveidojusi Vadlīnijas teritoriālās politikas izmaiņu kopīgai salīdzinošajai izvērtēšanai. Vadlīnijās ir noteikta nepieciešamība izveidot darba grupu, kurā ir viens pārstāvis no katra partnera, lai kopīgi novērtētu partneru darbības teritoriālās politikas izmaiņu jomā, uzraudzītu politikas īstenošanas progresu un novērtētu šo izmaiņu ietekmi.

Galvenie secinājumi no labākajām praksēm, trūkumi un atziņas no iepriekšējiem ziņojumiem, kā arī projekta ieinteresēto pušu sanāksmēm ir apkopoti sarakstā, veidojot **politikas rekomendāciju kopumu**, kas iedalīts **piecās plašās politikas jomās**: i) **Kopienas iesaiste un sabiedrības līdzdalība**, ii) **Normatīvās un pārvaldības reformas**, iii) **Vides pārvaldība un bioloģiskās daudzveidības aizsardzība**, iv) **Sociālekonomiskie un finansiālie atbalsta mehānismi**, v) **Plānošana un kapacitātes attīstība**.

Vadlīnijas turklāt nodrošina **kritērijus**, pēc kuriem projekta partneri novērtēs politikas uzlabojumus, izmantojot **ieteikto rādītāju** kopumu katrai ierosinātajai politikas izmaiņai. Partnerībai, izmantojot vadlīnijas, tiek nodrošināts **pielāgots salīdzinošās izvērtēšanas ietvars** ar **precīzām instrukcijām un stratēģijām**, lai atvieglotu politikas izmaiņu un to radītās teritoriālās ietekmes kopīgo novērtēšanu. Salīdzinošās izvērtēšanas process tiks īstenots galvenās fāzes beigās, un partneri līdz tam ir atbildīgi par politikas izmaiņu īstenošanu saskaņā ar vadlīnijām. Visbeidzot, projekta sanāksmē Ungārijā salīdzinošās izvērtēšanas process tika pārrunāts šai aktivitātei veltītā darba sesijā. Šajā sesijā projekta partneriem tika prezentēts salīdzinošās izvērtēšanas procesa pārskats, kā arī tika pabeigts politikas rekomendāciju un rādītāju saraksts, kā norādīts Vadlīnijās.

NĀKAMIE SOĻI

- Piektā vadības grupas sanāksme notiks Polijā 2025. gada jūnijā.
- Visi partneri organizēs piektās reģionālās ieinteresēto pušu sanāksmes, lai apmainītos ar projekta rezultātiem.
- PROMEA izstrādās rādītāju sistēmu kā rīku bioloģiskās daudzveidības jutīguma novērtēšanai un vides apdraudējumiem dažādos vēja parku posmos.
- FAEN izstrādās detalizētu ilgtspējas stratēģijas ziņojumu, kas noteiks virzienu partneru ilgtermiņa plānošanai pārejai uz tīru enerģiju.
- Politikas izmaiņu īstenošana notiks saskaņā ar vadlīnijās norādītajām politikas rekomendācijām, savukārt salīdzinošās izvērtēšanas process tiks veikts galvenās fāzes beigās.

SAZINIETIES AR MUMS

REGION
OF WESTERN
GREECE
full of contrast!

Northern & Western
Regional Assembly

CENTRAL DANUBE
DEVELOPMENT AGENCY
NONPROFIT LTD.

PROMEA

REGIONAL COUNCIL OF
South Ostrobothnia

UNIVERSITY OF
PATRAS
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ŚWIĘTOKRZYSKIE
VOIVODESHIP

TRIPLE A

ZEMGALE
PLANNING
REGION

VLAAMS-
BRABANT

Región de Murcia

FAEN
Fundación Asturiana
de la Energía